

Таким чином, для вдосконалення організації обліку та управління виробничими запасами на підприємствах можна запропонувати такі напрями:

- підвищення оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств;
- удосконалення системи автоматизації обліково-аналітичних робіт в управлінні виробничими запасами та обґрунтування раціональних методів проведення інвентаризації виробничих запасів;
- обґрунтування системи обліку матеріальних витрат на освоєння нової техніки і технології виробництва;
- чітка організація системи документообігу, яка характеризується оптимальністю та високою швидкістю руху документів з обліку виробничих запасів [4, с. 138].

Отже, можна зробити висновок, що реалізація перелічених напрямів удосконалення обліку виробничих запасів приведе до значного підвищення результативності фінансово-економічної діяльності підприємства. Вирішення комплексу суперечливих та дискусійних питань обліково-аналітичного управління виробничими запасами є актуальним для більшості підприємств і потребує подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік [текст]: навч. посіб. / І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська. – К: «Центр учбової літератури», 2013.– 688 с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року №246. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. Лищенко О. Г. Визначення сутності категорії «запаси» з метою організації обліку на підприємстві / О.Г. Лищенко, Л.В. Матюха // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво : науково-виробничий журнал. – 2014. – № 3. – С. 85-89.
4. Марущак Л. Управлінський облік формування та використання запасів на підприємстві [Електронний ресурс] / Леся Марущак // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2014. — Вип. 2 (11). — С. 134-141.

КЛАСИФІКАЦІЯ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Макарович В.К., к.е.н.; Дьордяй В.П., магістрант

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

В сучасних умовах господарювання ефективно управління підприємством передбачає, в першу чергу, контроль операційних витрат, які формують собівартість продукції. При цьому, Гончаров В.М. [3, с. 101], під операційними витратами (собівартість) розглядає виражені в грошовій формі витрати трудових, матеріальних, нематеріальних, фінансових ресурсів на здійснення операційної діяльності.

Для ефективного управління операційними витратами підприємства важливим є здійснення якісної їх класифікації, яка буде використовуватись в процесі обліку, аналізу, калькуляції, планування і контролю операційних витрат та формувати виробничу собівартість продукції.

На сьогодні, існує полеміка між науковцями щодо виокремлення класифікаційних ознак розподілу операційних витрат. Систематизація видів операційних витрат підприємства за основними класифікаційними ознаками наведена в табл. 1.

Систематизація видів операційних витрат підприємства за основними класифікаційними ознаками*

№ п/п		Ознаки класифікації операційних витрат підприємства	Види витрат по відповідних ознаках класифікації
1.	Андрющенко І.С. [1, с.218]	За видами витрат	Витрати за економічними елементами, за статтями калькуляції
		За ступенем участі у виробничому процесі	Прямі, накладні
		За способом перенесення вартості на продукцію	Прямі, непрямі
		За ступенем впливу обсягу виробництва на рівень витрат	Змінні, постійні
		За періодами	Витрати поточного періоду, майбутніх періодів
		Залежно від ступеня охоплення планом	Планові, позапланові
		За структурою витрат (однорідністю складу)	Прості (одноелементні), комплексні (складні)
		За видами продукції	Витрати на виробу, роботи, послуги
		За сферою виникнення	Витрати виробничі, невиробничі, позавиробничі.
		За аналізом і динамікою в часі	Лінійні, дегресуючі, прогресуючі
		За можливістю контролю	Контрольовані, неконтрольовані
2.	Гончаров В.М. [3]	За рівнем еластичності до обсягу реалізації продукції	змінні; постійні
		За змістом операційного процесу	операційні витрати, пов'язані з виробництвом продукції; операційні витрати, пов'язані із збутом продукції; повні операційні витрати
		За способом віднесення до конкретного об'єкту витрат	прямі; непрямі (обернені)
		За відношенням до виробничого процесу	основні; накладні
		За економічним змістом	матеріальні витрати; витрати на оплату праці; відрахування на соціальні заходи; амортизація основних фондів і нематеріальних активів; інші витрати
3.	Когут У.І. [4, с.44]	Витрати для визначення собівартості продукції і отриманого прибутку, оцінки запасів	Вхідні, спожиті; витрати на продукцію, Витрати періоду; основні, накладні; прямі, непрямі; одноелементні, комплексні та ін.
		Витрати для прийняття управлінських рішень і планування	Постійні, змінні; продуктивні, непродуктивні; релевантні, нерелевантні(безповоротні); середні, граничні та ін.
		Витрати для здійснення процесу контролювання і регулювання	Регульовані, нерегульовані; постійні, змінні; нормовані, ненормовані; ті, що плануються, ті, що не плануються та ін.

* Систематизовано за джерелами [1,3,4]

Важливу роль класифікації витрат для цілей ведення бухгалтерського обліку підкреслює Ф.Ф. Бутинець [2, с.11] та зазначає, що велике значення класифікації витрат полягає в управлінні ними і, перш за все, для здійснення калькуляції собівартості продукції для різних потреб управління підприємства.

Ф.Ф. Бутинець в основу класифікації витрат пропонує покласти види діяльності та виділяє наступні ознаки групування витрат [2, с.14]: за елементами витрат (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати); за статтями витрат; за способом їх включення до витрат окремих структурних підрозділів підприємства (прямі і непрямі витрати); за обсягом виробництва продукції (змінні і постійні); за звітними періодами (витрати звітних періодів та витрати майбутніх періодів); за функціональним призначенням.

Таким чином, аналізуючи класифікаційні ознаки, можна дійти висновку, що класифікація операційних витрат на підприємстві є головним чинником ефективності управління, сприяє їх кращому аналізу та дозволяє оперативно реагувати на зовнішні та внутрішні зміни. Класифікація, наведена в П(С)БО 16 не є вичерпною і стосується лише собівартості продукції, що не дозволяє приймати ефективні управлінські рішення, проте є універсальною і дозволяє аналізувати витрати підприємств в цілому. Перспективним напрямком наступних досліджень є відображення в обліку операційних витрат та у фінансовій звітності.

Список використаних джерел:

1. Андрющенко І.С. Класифікація витрат операційної діяльності на підприємствах ресторанного господарства / І.С. Андрющенко // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг [Текст] : зб. наук. праць : у 2 ч. Вип. 1 (11) / Харк. держ. ун-т харч. та торг. — Х. : ХДУХТ, 2010. — С.216-224.

2. Бутинець Ф.Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління / Ф.Ф. Бутинець // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. — 2012. — №1(22). — С. 11-18.

3. Гончаров В. М. Внутрішній економічний механізм підприємства: навчальний посібник / В.М. Гончаров, Н.В. Касьянова, Н.В. Вецепура, Д.В. Солоха та ін.. — Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2007. — 284 с.

4. Когут У.І. Критерії класифікації витрат підприємства / У.І. Когут // Вісник НУ "Львівська політехніка". — 2008. — № 624. — С. 43-49. [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Menegment/2008_624/08.pdf.

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ

Макода С.Л., к.е.н., старший викладач, Сарахман Н.Р., студентка

Національний університет біоресурсів і природокористування України (м. Київ)

Система оподаткування – це сукупність податків і платежів, а також принципів, методів та засобів справлення і контролю за їх надходженням до централізованих фондів.

Єдиними для всіх країн з різними формами власності є принципи:

- вигоди та адміністративної зручності;
- платоспроможності;
- визначальної бази. [1]

Податкове законодавство України ґрунтується на таких принципах, як: